

Rada
Európskej únie

V Bruseli 24. mája 2019
(OR. en)

9562/19

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0044(COD)**

JUSTCIV 127
ECOFIN 512
EJUSTICE 83
COMPET 423
CODEC 1129
IA 162

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. predch. dok.:	9459/19
Č. dok. Kom.:	7222/18 + ADD 1 + ADD 1 REV 1 + ADD 2 + ADD 2 REV 2 + ADD 3
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rozhodnom práve pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany – správa o pokroku

I. ÚVOD

1. Komisia predstavila návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rozhodnom práve pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany¹ v rámci akčného plánu únie kapitálových trhov 12. marca 2018. Návrh sa zakladá na článku 81 ods. 2 (justičná spolupráca v občianskych veciach) Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podlieha riadnemu legislatívnemu postupu. V rámci prezentácie bolo k návrhu pripojené oznámenie Komisie o rozhodnom práve pre účinky transakcií s cennými papiermi na vlastnícke práva² a posúdenie vplyvu³.
2. Cieľom návrhu je pomôcť zintenzívniť cezhraničné transakcie s pohľadávkami, a tak uľahčiť prístup k financovaniu tým, že sa na úrovni EÚ vytvoria spoločné kolízne normy určujúce, ktoré vnútroštátne právo sa uplatňuje na účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany.

¹ 7222/18 – COM(2018) 96 final.

² 7358/18 – COM(2018) 89 final.

³ 7222/18 ADD1 REV 1 + ADD2 REV 1.

3. Ako účel návrhu sa uvádza stanovenie jednotných pravidiel pre určenie vnútroštátneho práva, ktorým by sa malo určovať vlastníctvo pohľadávky po tom, ako bola postúpená na cezhraničnom základe, čím by sa malo odstrániť právne riziko a možné systémové dôsledky na finančných trhoch. Účinkom návrhu bude teda zabezpečenie právnej istoty, ktorou sa podporí cezhraničné investovanie, prístup k lacnejším úverom a integrácia trhov. Návrh by mal byť v súlade aj s existujúcimi nástrojmi Únie týkajúcimi sa rozhodného práva v občianskych a obchodných veciach, najmä s nariadením Rím I, nariadením o insolvenčnom konaní, so smernicou o finančných zárukách, smernicou o konečnom zúčtovaní a smernicou o likvidácii.
4. V tomto kontexte Komisia ako všeobecné pravidlo navrhuje, aby sa v situáciách, keď dochádza ku kolízii právnych poriadkov, účinky postúpenia pohľadávky na tretie strany riadili právom krajiny, v ktorej má postupca obvyklý pobyt. Komisia v posúdení uvádza, že toto pravidlo uľahčí predvídať rozhodné právo, keďže miesto, kde sa nachádza postupca, môžu tretie strany určiť dopredu. S cieľom prispôsobiť konkrétne typy pohľadávok potrebám účastníkov trhu (hotovosť pripísaná na účet v banke a pohľadávky vyplývajúce z finančných nástrojov) Komisia navrhla dve výnimky zo všeobecného pravidla, v ktorých sa bude uplatňovať právo postúpenej pohľadávky. Pokiaľ ide o rozhodné právo pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany podľa sekuritizácie, Komisia navrhla možnosť voľby medzi právom krajiny obvyklého pobytu postupcu a právom postúpenej pohľadávky, a to s cieľom umožniť veľkým aj malým prevádzkovateľom vstupovať do cezhraničných sekuritizácií.

5. Európsky parlament prijal pozíciu v prvom čítaní⁴ s 24 pozmeňujúcimi návrhmi k návrhu Komisie 13. februára 2019, pričom 546 poslancov hlasovalo za, 35 proti a 62 sa zdržalo hlasovania. EP sa stotožnil s návrhom Komisie, že na účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany by sa malo uplatňovať právo krajiny, v ktorej má postupca svoj obvyklý pobyt. Poslanci vypustili tie ustanovenia návrhu, v ktorých sa postupcovi a postupníkovi umožňovalo zvoliť si za rozhodné právo pre účinky postúpenia pohľadávok na tretie strany v prípade sekuritizácie rozhodné právo postúpenej pohľadávky.
6. Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujal k tomuto návrhu stanovisko⁵ 11. júla 2018 a Európska centrálna banka zaujala stanovisko⁶ 18. júla 2018.
7. Ani Spojené kráľovstvo, ani Írsko nevyužili možnosť uvedenú v článku 3 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k zmluvám, zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní navrhovaného opatrenia. V súvislosti s uplatňovaním Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, ktorý je pripojený k zmluvám, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí navrhovaného opatrenia.

⁴ 6217/19.

⁵ 11427/18.

⁶ CON/2018/33. Podľa zmlúv neexistuje žiadna povinnosť konzultovať s ECB.

II. PRÁCA V RADE

8. Rada na zasadnutí 6. a 7. decembra 2018 vzala na vedomie pokrok⁷, ktorý sa v tomto spise dosiahol počas predchádzajúcich predsedníctiev. Vychádzajúc z práce vykonanej v roku 2018 predsedníctvo vypracovalo dve revidované znenia návrhu, ktoré preskúmala pracovná skupina pre občianskoprávne veci (postúpenie pohľadávok), ďalej len „pracovná skupina“. Pracovná skupina sa preskúmaniu znenia⁸ predsedníctva venovala na štyroch zasadnutiach, naposledy sa ním zaoberala 15. mája 2019.
9. V priebehu posledných mesiacov sa pracovná skupina zamerala aj na to, aby od Komisie získala upresňujúce informácie k finančným aspektom návrhu, a predovšetkým k jeho väzbe na právne predpisy EÚ v oblasti finančných služieb a na iné medzinárodné a vnútroštátne právne predpisy, ktoré môžu byť potenciálne relevantné pre konkrétne aspekty návrhu, ktoré sa týkajú kapitálových trhov, ako sú napríklad transakcie s cennými papiermi. V tomto úsilí je pomáhali delegáti z pracovnej skupiny pre finančné služby. Okrem toho, pracovná skupina spoločne s Komisiou posúdila sériu právnych záležitostí, ktoré boli nastolené v súvislosti s návrhom, pričom niektoré z nich viedli k zmenám, ktoré predsedníctvo zapracovalo do svojich revidovaných textov.

⁷ 14498/18.

⁸ Posledné znenie sa uvádza v dokumente ST 7889/19.

10. Medzi hlavné ustanovenia, o ktorých sa rokovalo v prvom polroku 2019, patria:

- a) **Rozsah pôsobnosti (článok 1):** pracovná skupina uvítala, že sa do rozsahu pôsobnosti nariadenia zaradila „zmluvná subrogácia“ s cieľom zaistiť súdržnosť s nariadením Rím I⁹. Pokiaľ ide o prvky vylúčené z rozsahu pôsobnosti, budú potrebné ďalšie rokovania o prípadných dodatočných výnimkách, pričom sa bude brať do úvahy, že ďalšími výnimkami by sa nemalo ohroziť plné dosiahnutie stanoveného cieľa návrhu, konkrétne odstránenie právnej neistoty, ktorá v súčasnosti existuje vo vzťahu k rozhodnému právu pre účinky na tretie strany v prípadoch cezhraničných transakcií zahŕňajúcich pohľadávky.
- b) **Vymedzenie pojmov (článok 2):** predsedníctvo vo svojom znení ponechalo niektoré vymedzenia pojmov z pôvodného návrhu Komisie (napríklad „postupca“, „postupník“, „obvyklý pobyt“, „finančný nástroj“), niektoré ale zmenilo (napríklad „postúpenie“, „pohľadávka“, „účinky na tretie strany“, „úverová inštitúcia“, „peňažné prostriedky“) s cieľom zvýšiť ich jasnosť. Do znenia predsedníctva boli okrem toho zahrnuté aj nové dodatočné vymedzenia pojmov (napríklad „sekuritizácia“, „cenné papiere“). Vymedzenia pojmov delegácie stále ešte skúmajú.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I), *Ú. v. EÚ L 177, 4.7.2008, s. 6 – 16.*

- c) **Rozhodné právo (článok 4):** pracovná skupina pokračovala v skúmaní všeobecného pravidla, ktoré navrhla Komisia (t. j. právo obvyklého pobytu postupcu), a výnimiek z neho (napríklad peňažné prostriedky), a to z hľadiska jeho výhod (napríklad predvídateľnosť) a nevýhod (napríklad možná potreba viacerých výnimiek, ako sú napríklad pohľadávky vyplývajúce z finančných nástrojov). Niekoľko delegácií navrhlo viacero ďalších výnimiek, ktoré je ale ešte nutné ďalej posúdiť z hľadiska ich užitočnosti a odôvodnenosti. V tejto súvislosti sa viacero delegácií vyjadrilo aj za zmenu všeobecného pravidla (práva postúpenej pohľadávky), ktoré by si vyžadovalo niekoľko výnimiek (napríklad faktoring) a ktoré bude patriť do práva obvyklého pobytu postupcu, takže v tomto kontexte pracovná skupina preskúma výhody (napríklad určenie rozhodného práva pre účinky na tretie strany a na dlžníka podľa režimu Rím I) a nevýhody (napríklad menšia predvídateľnosť) takéhoto alternatívneho všeobecného pravidla. Doteraz z tohto preskúmania vyplynulo, že je možné prepojiť diskusiu o voľbe všeobecného pravidla s diskusiou o rozsahu pôsobnosti návrhu. V záujme vypracovania pozície Rady by preto mala súbežne pokračovať vecná analýza obidvoch prvkov návrhu.

V znení predsedníctva sa zohľadnili aj pripomienky niekoľkých delegácií, pokiaľ ide o potrebu iného kolízneho kritéria v prípadoch, keď je ako kolaterál pri zabezpečených úveroch použité zapísané záložné právo na nehnuteľný majetok (hypotéky) alebo hnutel'ný (založený) majetok. Z rokovaní o tejto otázke vyplynulo, že aj keď je naďalej potrebné hľadať buď odlišné kolízne kritérium, alebo v závislosti od výsledkov rokovaní ustanovenie upresňujúce, že vnútroštátne právo týkajúce sa takýchto úprav nebude dotknuté, táto potreba môže existovať len v situáciách, v ktorých kolaterál (zapísané záložné právo) dopĺňa pohľadávku. V preskúmaní uvedených otázok sa bude pokračovať.

- d) **Časová pôsobnosť (článok 14):** diskusie v pracovnej skupine sa posúvajú k uplatniteľnosti nového nástroja na postúpenie pohľadávok len v prípade, ak bola zmluva o postúpení pohľadávok uzatvorená ku dňu začiatku uplatňovania nariadenia alebo neskôr.

11. Pracovná skupina preskúmala aj zostávajúce ustanovenia¹⁰ návrhu, ktoré predsedníctvo nezmenilo alebo zmenilo len v malom rozsahu oproti pôvodnému návrhu Komisie. V prípade niektorých takýchto ustanovení sa predpokladá doplnenie upresňujúceho textu do príslušných odôvodnení.

¹⁰ Všeobecná pôsobnosť (článok 3), rozsah pôsobnosti rozhodného práva (článok 5), Imperatívne normy (článok 6), verejný poriadok (článok 7), vylúčenie spätného a ďalšieho odkazu (článok 8), štáty s viacerými právnymi systémami (článok 9), vzťah k iným ustanoveniam práva Únie (článok 10), vzťah k existujúcim medzinárodným dohovorom (článok 11), zoznam dohovorov (článok 12), doložka o preskúmaní (článok 13) a nadobudnutie účinnosti a dátum uplatňovania (článok 15).

III. ZÁVER

12. Počas rumunského predsedníctva sa dosiahol významný pokrok, delegácie však budú naďalej pokračovať v hĺbkovej analýze obsahu návrhu a v skúmaní znenia predsedníctva. Preto je vzhľadom na komplexný charakter návrhu, jeho možný vplyv na finančné trhy a jeho vzájomné prepojenie s ďalšími časťami práva Únie potrebné ďalej pracovať na technickej úrovni pred tým, ako môže Rada prijať akékoľvek politické rozhodnutie. Na tento účel Rada očakáva ďalšie technické príspevky od Komisie, hlavne v súvislosti s finančnými otázkami uvedenými v odseku 9.
13. V tejto súvislosti sa Výbor stálych predstaviteľov vyzýva, aby predložil túto správu o pokroku Rade, aby ju táto zobrala na vedomie na zasadnutí 6. a 7. júna 2019.
